

יואל זרון - שיאון
yoel@sion-israel.com

יצוא גנטי מישראל תוצאות זרמה ישראלית בקניה

יצוא זרמה מישראל מתבקש מאוד, לאור התוצאות המעולות של העדר הישראלי. זה לא קורה בעיקר בגלל בעיות וטרינריות שנובעות ממקומה של ישראל במרכז מדינות מוכות מחלות. מה שנשאר הוא לייצא למדינות "העולם השלישי" ולאחרונה התפרסמו תוצאות מחקר השוואתי בקניה של זרמה ישראלית עם מדינות מפותחות והתוצאות צפויות - הזרמה הישראלית מובילה ונותנת סיבה לגאווה

מגבלות יצוא הזרמה לעולם המפותח

בפרות החלב, לגנטיקה הישראלית יש שם דבר בעולם כולו. הפוטנציאל להפוך איכות גנטית זאת לייצוא זרמה בעולם, העסיק שנים רבות את אגודות ההזרעה בעבר וכיום, שיאון. מימוש הפוטנציאל לא פשוט ומאמצים רבים היו וישנם, לפרוץ את הגבולות. התנאים הווטרינריים בישראל אינם מקילים על השיווק ובתוספת "הגבלות פוליטיות", אנו לא יכולים לשווק לכל השוק האירופאי המשותף (ולמדינות העומדות להיכנס אליו) ולצפון אמריקה.

המגבלה העיקרית העומדת בפנינו היא משטר החיסונים הקיים בישראל, בעיקר חיסון הפו"ט, אשר לפי החוקים הווטרינריים הבין-לאומיים, הנקבעים ע"י ארגון ה-OIE, אינם מאפשרים לנו לייצא למדינות אלו. אנו מנסים להתחכם למגבלות אלו ואולי בעתיד, בעזרת טכניקות מיוחדות נוכל להוכיח שזרמת הפרים אינה נשאית של אותם וירוסים אשר הפרים מקבלים חיסון כנגדם.

בעבר, אירופה הייתה פתוחה לייצוא שלנו ואמנם, הונגריה, הולנד, פולין וספרד קיבלו משלוחי זרמה מישראל. לאחר שינוי מדיניות ה-OIE איננו יכולים להמשיך לשווק למדינות אלו. בעבר וגם כיום, אנו ממשיכים לרכז את המאמצים בחבלי ארץ אחרים כמזרח אסיה, אפריקה, ומזרח אירופה.

הכנס, ת'עזו 'פה לתוצאות יצוא זרמה לקניה הכרטיס מצד'.
קצת כבוד לה'טטוריה, לא ע'ק.

בשנת 1988 היה כנס מספר 7 של ארגון ההולשטיין פריזי העולמי בניירובי, קניה. מרצה אורח בכנס היה חברנו דן קלי אשר נתן הרצאה בשם: Breeding the Israeli Holstein (טיפוח ההולשטיין הישראלי). בהרצאה זו, הוא פרט את ההתקדמות של פרות החלב בישראל משנות ה-30 עד 1986 שהייתה תולדה מערכתית של מגדלים, ספר העדר, אגודות ההזרעה, וטרינריה, מדריכים ויועצים.

המגבלה העיקרית העומדת בפנינו היא משטר החיסונים הקיים בישראל, בעיקר חיסון הפו"ט, אשר לפי החוקים הווטרינריים הבין-לאומיים, הנקבעים ע"י ארגון ה-OIE, אינם מאפשרים לנו לייצא

משלוח זרמה לקניה

לימים, באותה מדינה, פועלת חברה של האחים חכמי המשווקת תרופות. פוטנציאל השיווק לזרמת הפרים הישראליים נפתח, ומכון הזרעה מקומי, Cabete, רוכש זרמה. "המנוע" הדוחף את הייצוא לקניה הינו דן קלי, ובתמיכתם ועזרתם של ד"ר חיים שטורמן ז"ל וד"ר דורון טיומקין מתארגנים מספר משלוחי זרמה של הפרים הבאים:

ריקוד ביום החלב באפריקה

טבלה 1 - משלוחי זרמה לקניה

שנה	שם ומספר הפר	מספר מנות
1988	פרק - 834	2,000
	פרחח - 783	200
1990	פדיון - 730	2,000
	נבון - 856	5,000
1996	בוטח - 3070	400
	שנף - 3258	400
	מפי - 2278	400
	נדר - 3178	400
	גבי - 2132	400

טבלה 2 - סיבות ואחוזי היציאה לפרות בקניה

סיבה	דיווחים	אחוז יציאה בהמלטה 1	אחוז יציאה ב-4 שנים
שחיטה/מוות	ייצור נמוך, זקנה, תאונות, גנבות, מוות, בעיות טלפיים, עיוורון	68	59
פוריות	קשות התעברות, הפלות, המלטות קשות ותמותת ולדות, ציסטות, דלקות רחם	1	1
מחלות	סרטן, כשל כליתי וכבד, דלקת ריאות, לפט וספירה, קרציות, פו"ט, קדחות חלב, דלקות רחם, קוקסידוזיס	7	5
מכירה	יציאה לחווה אחרת	16	29
ת. ולדות	תמותה בשבוע הראשון שלאחר הלידה	8	6

טבלה 3 - הישרדות בנות הפרים עד המלטה 1 ולאחר ארבע שנים לפי ארץ מוצא הפרים

ארץ	הישרדות עד המלטה ראשונה			הישרדות עד 4 שנים		
	מספר בנות	ממוצע ימים ליציאה	אחוז יציאה	מספר בנות	ממוצע ימים ליציאה	אחוז יציאה
אירופה	344	289	22.9	344	626	35.7
קניה	1,338	495	21.6	1,338	752	35.5
זילנד ואוסט.	241	555	26.1	241	629	30.7
ארה"ב וקנדה	1,193	441	32.3	1,193	531	37.1
ישראל וד. אפר.	235	530	10.2	235	873	18.3

30%-37% (האמריקאים והקנדים, באחוז היציאה הגבוה ביותר) לעומת כ-18% של בנות הפרים מישראל ומדרום אפריקה.

המאמר דן בגורמים נוספים המשפיעים על ההישרדות, על מגמות היציאה שעלו מ-1998-2003 ועל השונות בין העדרים המסחריים.

בשנת 2004 שלחנו עוד משלוח של זרמה לקניה מהפרים סופון 3811-, טורפץ - 3872, מוח - 3903 ו-גלס - 3908.

המשך הקשר - אנו נמשיך להדק את הקשרים עם ארצות אלו. דיווחים המנותחים על ידי גורמים אחרים והמצביעים על איכות הגנטיקה של הפרים הישראליים נותנים לנו תמיד הרגשה טובה ופותחים סיכוי לביצוע יצוא נוסף למדינות אחרות. ■

בנוסף לזרמה זו, קניה קנתה גם 5 עגלים להזרעה. באותן השנים, קניה רוכשת זרמה ממספר רב של מדינות בעולם: קנדה, ארה"ב, אוסטרליה, ניו-זילנד ומספר ארצות אירופאיות.

בנות הפרים מישראל ומדרום אפריקה שרדו את תנאי הסביבה בצורה הטובה ביותר. וזאת, כמובן, בהשוואה לבנות הפרים משאר הארצות שנבחנו

סיכומים השוואתיים

באפריל 2008 מתקבל מאמר ומתפרסם בשנת 2009 בעיתון המדעי: Top Anim Health Prod (41: 171-181). שם המאמר:

Analysis of early survival of Holstein-Friesian heifers of diverse sire origin on commercial dairy farms in Kenya

D.K. Menjo, B.O Bebe, A.M. Okeyo & J.M.K. Ojango

בעברית: "ניתוח הישרדות עגלות הולשטיין פריזי ממקורות מגוונים של יבוא פרי הולשטיין לעדרים מסחריים בקניה"

במאמר ניתוחים סטטיסטיים על הישרדות של 3,678 עגלות ופרות ראשונה ועד גיל של 4 שנים, 1,460 ימים. בעבודה זו נותחו בנותיהן של 323 פרים מארצות שהוזכרו למעלה.

סיבות היציאה בקניה ושנותחו בעבודה זו מתוארות בטבלה 2: ניתן לראות שהסיבות העיקריות ליציאה בקניה מושפעות, גם הן, מכמות הייצור של החלב לפרה, בעיות רגליים, גיל ומכירה ללא ציון